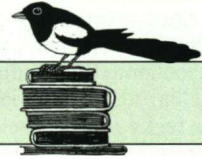

Nieuwe Uitgaven

Boeken

Het begon met het Naardermeer – 100 jaar natuurmonument

Ons oudste natuurgebied, het Naardermeer, was in 2004 precies honderd jaar beschermd gebied. De auteur van 'Het begon met het Naardermeer', Albert Beintema, bracht bijna een halve eeuw

geleden al veel vrije tijd op dit meer door om er naar vogels te kijken. In zijn jeugd bouwde hij in de nabijheid van het meer al boomhutten.

Albert Beintema kent het gebied dus op zijn duimpje. In het

jubileumjaar werd hij in de gelegenheid gesteld naar het gebied terug te keren en met eigen ogen te zien welke veranderingen daar in die halve eeuw zijn opgetreden. Na inleidende hoofdstukken, waarin onder andere geschreven wordt over dr. Jac. P. Thijsse – de grote motor van Natuurmonumenten in de begintijd van de vereniging – en over de ontstaansgeschiedenis van het meer volgt een reeks vlot geschreven beschrijvingen over de situatie toen en nu. Daarbij maakt de auteur gebruik van zijn dagboekantekeningen uit het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw en van aantekeningen van de recente bezoeken. Uiteraard komen daarbij de vogels van het gebied regelmatig aan de orde.

Ook wordt aandacht besteed aan het onderzoekswerk en aan een aantal markante bewoners en werkers in het gebied, zoals kooikers en molenaars, de laatste visser, de machinisten van de gemalen, rietsnijders en beheerders. 'Het begon met het Naardermeer' is een zeer lezenswaardig boek over een uniek natuurgebied en het is ruim voorzien van prachtige foto's. Een boek met veel informatie over het gebied, met passie geschreven door een schrijver die niet alleen kenner is van het gebied, maar ook een ervaren ornitholoog en natuuronderzoeker is. U zult dit prachtig vormgegeven boek met veel plezier ter hand nemen!

Beintema, A. (2005): Het begon met het Naardermeer – 100 jaar natuurmonument. 160 bladzijden. Gebonden gebrocheerd. 17 x 22 cm. Tekeningen. Foto's in full color. ISBN 90 5956 079 5. Fontaine Uitgevers BV, 's-Graveland. Het boek is te bestellen door € 24,90 over te maken naar bankrekening 43.60.52.377 ten name van A.J. Beintema te Gorssel, onder vermelding van het verzendadres. Het boek wordt dan franco toegezonden.

RAK

ANWB Natuurgids

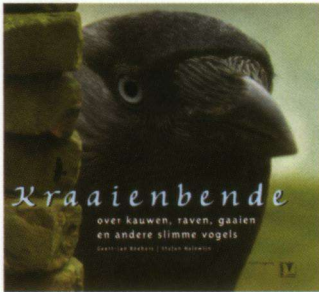
De ANWB Natuurgids is een handige, compacte dieren- en plantengids voor heel Europa. Het boekje is zeer overzichtelijk ingedeeld en beschrijft 1200 soorten. Dat zijn voornamelijk de soorten die met het blote oog zichtbaar en goed te onderscheiden zijn. Hoewel men er een indrukwekkend aantal soorten in kan opzoeken is het boek dus niet helemaal compleet. Zo wordt bijvoorbeeld wel de Glanskop beschreven en afgebeeld, maar van de Matkop ontbreekt een foto, al wordt ook deze soort genoemd. Er zijn wel enkele

verschillen tussen de twee soorten aangegeven. Soorten die uitsluitend in of onder water leven, zijn buiten beschouwing gelaten, maar bijvoorbeeld water- en moerasvogels die vanaf het land kunnen worden waargenomen, zijn wel opgenomen. Ondanks de compacte opzet is er naar gestreefd zoveel mogelijk ondersteunende informatie te geven die het determineren vergemakkelijkt kan. Het boek behandelt zoogdieren, vogels, reptielen, vissen, amfibieën, insecten, een grote reeks ongewervelde soorten, bomen en struiken, kruidachtige bloeiplanten, grasachtige planten, sporenplanten en vruchten. In drie afzonderlijke delen worden soorten behandeld uit vakantiegebieden. Dat zijn: Noord- en Oostzee, Noord-Europa en Zuid- en Zuidoost-Europa. Ondanks genoemde beperkingen een zeer uitgebreid en handig gidsje dat gemakkelijk in de rugzak meegenomen kan worden op wandeltochten door de natuur.

Stichmann-Marny, U. & E. Kretzschmar (red.) (2006): ANWB Natuurgids. 543 bladzijden. 11 x 18,5 cm. Met plastic stofomslag. Foto's in kleur. ISBN 90-18-02368-X. ANWB bv, Den Haag. Prijs: € 12,50.

RAK

Kraaienbende – over kauwen, raven, gaaien en andere slimme vogels
Helaas zeker niet bij iedereen geliefd, maar toch zijn kraaien fascinerende vogels. In het boek 'Kraaienbende' richten de auteurs zich vooral op de jeugd. Een

goed initiatief, want men kan niet vroeg genoeg vertrouwd gemaakt worden met het idee dat de ons haast

overall omringende Eksters, Gaaien, Kauwen en Zwarte Kraaien heel interessante, intelligente en nuttige beesten zijn. In dit boek valt van alles over deze soorten te lezen. Onder andere hoe mensen

in de oudheid en hoe andere volken over deze vogels dachten en denken. Het bevat goede tips om de soorten uit elkaar te kunnen houden en informatie over nesten, eieren en gedrag. Ook een aantal andere leden van de kraaienfamilie in Europa en in de rest van de wereld komen aan de orde. Het boek is geschikt voor jeugd vanaf tien jaar, maar ook volwassenen zullen er met plezier in kijken en lezen.

Roebers, G.-J. & S. Halewijn (2006): Kraaienbende – over kauwen, raven, gaaien en andere slimme vogels. 72 bladzijden. Gebonden. 24,5 x 22,5 cm. Foto's. Tekeningen in kleur en zwartwit. ISBN 90 5011 229 3. KNNV Uitgeverij, Utrecht. Prijs: € 16,95.

RAK

Tijdschriften en brochures

La Chevêche d'Athéna – Dans la Réserve de la Biosphère des Vosges du Nord
Het Franse vogeltijdschrift 'Ciconia' heeft in een themanummer uitgebracht dat geheel gewijd is aan onderzoeken naar de Steenuil *Athene noctua* in de Noordelijke Vogezen over de periode 1984-2004. In deze uitgave worden de ontwikkelingen van de populatie in het gebied beschreven en er is ruim aandacht besteed aan de habitat, voedsel, broedbiologie en aan de bescherming van de soort. Een rijk geïllustreerde uitgave met foto's in kleur, veel tabellen, grafieken en boordevol informatie over deze vogel. Voor geïnteresseerden die de Franse taal machtig zijn, een lezenswaardige uitgave.

Genot, J.-C. (2005): La Chevêche d'Athéna, *Athene noctua*, dans la Réserve de la Biosphère des Vosges du Nord de 1984 à 2004. Ciconia, 29: 1-272. Gebonden. ISSN 0335-5721. Meer informatie is te verkrijgen bij Yves Muller, La Petite Suisse, F-57230 Eguelshardt, e-mail: y.muller@ac-nancy-metz.fr. 'Ciconia' verschijnt driemaal per jaar en de prijs voor een abonnement is € 20,-.

RAK

Vogels van Delft en omstreken – Jaaroverzicht 2005

Al enkele jaren geeft de Vogelwacht "Delft en Omstreken" een fraai verzorgd jaaroverzicht uit. In het verslag over 2005 wordt een overzicht gegeven van de activiteiten van de verscheidene werk-

groepen van deze vogelwacht. In 2005 werden inventarisaties uitgevoerd in dertig telgebieden, voornamelijk polders, parken, plassen, een krekengebied en enkele bosgebieden. Voor de Akerdijkse Plassen is een tabel met gegevens over de periode 1980-2005 opgenomen.

Afzonderlijke hoofdstukken zijn gewijd aan het uilenverslag en aan de Lepelaar. Meer informatie over deze uitgave is te verkrijgen via: info@vogelwachtdeift.nl.

RAK

Broedvogelinventarisatie 'LOFAR-gebied' tussen Buinen en Exloo in 2005

In opdracht van de provincie Drenthe is door Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel in 2005 een broedvogelinventarisatie uitgevoerd in het open landbouwgebied tussen Buinen en Exloo (gem. Borger-Odoorn). In dit gebied wordt 's werelds grootste radiotelescoop ontwikkeld. Het gaat om een zogenaamde Low Frequency Array (LOFAR)-telescoop die zal bestaan uit een groot aantal antennes welke onderling gekoppeld zijn en verbonden zullen worden aan een supercomputer via een glasvezelnetwerk. De provincie heeft voor dit project twee bestemmingsplannen goedgekeurd. Daarin zijn grote delen van het onderzoeksgebied aangewezen als natuurontwikkelingsgebied. De resultaten van het broedvogelonderzoek bieden een actuele beschrijving van de huidige natuurwaarden en zullen dienen als referentie voor de monitoring van de geplande toekomstige natuurontwikkeling. In het onderzoeksgebied werden 36 broedvogelsoorten vastgesteld. De totale dichtheid was 97 paren per 100 ha. Tien soorten staan op de Rode Lijst, waaronder Gele Kwikstaart en Zomertortel. De aantallen Gele Kwikstaart, Graspieper en Veldleuwerik bleken opvallend hoog. Deze soorten vertegenwoordigen bijna 40% van het totaal aantal van de aangetroffen paren.

Feenstra, H. (2006): Broedvogelinventarisatie 'LOFAR-gebied' tussen Buinen en Exloo in 2005. Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel 2005/4. Fochteloo.

RAK

Kievitseieren zoeken in perspectief

In een tijd waarin het perspectief voor fervente eierrapers zo goed als verdwenen is, heeft het samenwerkingsverband van de 'Vereniging van Weidevogelbeheerders Vanellus vanellus' en de Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied (SBNL), in samenwerking met de Bond van Friese Vogelbeschermings Wachten (BFVW), een monografie uitgegeven die gewijd is aan deze 'plattelandstraditie'. Het oogsten uit de natuur is geen recent verschijnsel. In de omgeving van Bolsward werd volgens een oud rekenboek uit 1570 reeds in die tijd jaarlijks naar kievitseieren gezocht.

Ongetwijfeld heeft de mens ook al eeuwen eerder en zeker ook in prehistorische tijden een sterke belangstelling voor deze eiwitrijke natuurproducten gehad. Het waren andere tijden en de mens moest zich evenals andere predatoren zien te handhaven. Dat het moeite kost zo'n oude traditie los te laten is begrijpelijk, maar de tijden zijn veranderd. Ondanks de bittere titanenstrijd die bestuurders van supermarkketens tegenwoordig onderling voeren, bieden hun filialen voldoende waar tegen betaalbare prijzen. Gelukkig kunnen we het ons veroorloven de Kieviten zelf hun eieren te gunnen. Gezien de alarmerende rapportages over de stand van weidevogelpopulaties en de biologische kwaliteiten van het open weidegebied, zijn er genoeg redenen alle zeilen bij te zetten om verdergaande afname van de weidevogelstand te beperken.

Het is wat paradoxaal dat 'Vanellus vanellus' en de BFVW met de legioenen van aangesloten vrijwilligers ongelooflijk veel werk maken en inzet tonen voor het beschermen van nesten. Ik waardeer dat zeer, maar ontkom er toch niet aan deze organisaties met enige argwaan tegemoet te treden, omdat ik vrees dat de drijfveer niet in de eerste plaats het behoud van de soort is doch het behoud van de plattelandstraditie, inclusief het oogsten. Jammer vind ik dat. Het enige dat ons in feite scheidt is het rapen. Deze organisaties laten geen gelegenheid voorbijgaan te poneren dat beschermen onlosmakelijk verbonden is met het rapen, terwijl verspreid over heel de natie zoveel andere groepen jaar in jaar uit bewijzen dat het beschermingswerk ook kan floreren op

basis van een ideëel motief zonder ook maar een ei weg te halen. Zorgen over het verdwijnen van de traditie hoeven er dus helemaal niet te zijn. Wat dat betreft is de monografie dus overbodig. Toch schetst deze uitgave een goed overzicht van het beschermingswerk en van de historische ontwikkelingen die hebben geleid tot de huidige situatie. Veel interessante informatie. Hopelijk kan deze uitgave ook een bijdrage leveren aan het blijvend motiveren van mensen voor de weidevogelbescherming, mits zij de eieren daarbij dan maar met rust laten. Al is het beschermen van nesten alleen niet voldoende, het zou te betreuren zijn als het draagvlak voor dat werk af zou nemen. Het consumeren en verhandelen van eieren van wilde vogels is daarvoor echter absoluut geen essentieel onderdeel.

Dijkstra, J.H. (2006): Kievitseieren zoeken in perspectief – Monografie van een plattelands-traditie. 40 bladzijden. U kunt dit lezenswaardige boek alleen bestellen bij SBNL, (0318) 57 83 57, e-mail: info@sbnl.nl. Prijs: € 6,88 per exemplaar (inclusief verzendkosten). Bij bestelling ontvangt u een factuur. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met SBNL (0318) 57 83 57 of met Johan H. Dijkstra, voorzitter 'Vanellus', (0317) 35 04 72, e-mail: dijk4833@planet.nl.

RAK

Dutch Birding-namen – lijst van West-Palearctische vogelsoorten 2006

De Stichting Dutch Birding Association (DBA) heeft een compact en handzaam gidsje uitgegeven met alle vogelnamen van het West-Palearctische gebied.

Behalve alle soorten bevat het ook de namen van de belangrijkste ondersoorten. Soorten waarvan met zekerheid bekend is dat zij nooit op eigen kracht ergens in het West-Palearctische gebied zijn opgedoken zijn

niet opgenomen. Deze aanpak betekent dus dat de vele dwaalgasten die van tijd tot tijd worden aangetroffen dus wel

vermeld zijn. Bij het samenstellen van een dergelijk werk moeten altijd keuzes gemaakt worden. Het resultaat is in elk geval een voor Nederland complete lijst, maar dekt ook de soorten die voorkomen in 'groot Europa'. Voor de naamgeving zijn de regels van DBA en van de commissies CDNA en CSNA gehanteerd. Behalve de Nederlandse namen zijn ook de wetenschappelijke namen en de Engelse namen opgenomen. Er is alleen een lijst in systematische volgorde. Voor de familienamen is er een afzonderlijke index. Een praktisch boekje dat men desgewenst gemakkelijk kan meenemen in het veld om gebruikt te worden als streeplijst.

Berg, A.B. van den (red.) (2006): Dutch Birding-namen – lijst van West-Palearctische vogelsoorten 2006. 100 bladzijden. 10,5 x 15 cm. Het boekje is verspreid onder de begunstigers van de DBA. Losse exemplaren van deze speciale uitgave kosten € 4,00 per stuk (inclusief verzending) en kunnen worden besteld door het gewenste bedrag over te maken naar postbankrekening 150697 ten name van Dutch Birding Association, Castricum (voor bestellingen in Nederland) of naar girorekening 000 1592468 19 ten name van Dutch Birding Association (voor bestellingen uit België), onder vermelding van 'Dutch Birding-namen'. Zie ook: <http://www.dutchbirding.nl>.

RAK